

УДК 336.02.331:338.43

О. В. Мошак, канд. екон. наук

О. В. Лиходій, магістр

Р. А. Олашин, магістр

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

ФІНАНСОВЕ РЕГУлювання СФЕРИ АГРАРНОГО РОЗВИТКУ

О. В. Мошак, канд. екон. наук

О. В. Лиходій, магістр

Р. А. Олашин, магістр

ДВНЗ «Ужгородский национальный университет», г. Ужгород, Украина

ФИНАНСОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ СФЕРЫ АГРАРНОГО РАЗВИТИЯ

Olha Moshak, PhD in Economics

Olha Lykhodij, Master

Regina Olashyn, Master

State Higher Educational Establishment «Uzhhorod National University», Uzhhorod, Ukraine

FINANCIAL REGULATION OF AN AGRARIAN DEVELOPMENT

У статті висвітлено особливості фінансового забезпечення ефективності управління у сфері аграрного виробництва. Обґрунтовано необхідність сприяння з боку державних і регіональних органів влади, передусім у напрямі фінансового регулювання та фінансової підтримки для забезпечення оптимального розвитку аграрного сектора. Відзначено, що фінансове забезпечення розвитку аграрної сфері набуває вагомого значення через її специфічні властивості, де виникає необхідність виявлення проблемних питань розвитку і забезпечення керованості всієї системи регулювання від найнижчого і до найвищого керівництва господарючим суб'єктом і аграрним виробництвом в цілому.

Проведено SWOT-аналіз, що сприяло систематизації факторів впливу на розвиток аграрної сферы, окресленню зовнішніх та внутрішніх чинників, виявленню загроз та ризиків, обґрунтуванню пріоритетів перспективного розвитку та окресленню підходів до фінансового регулювання досліджуваної сферы.

Ключові слова: фінансове регулювання; фінансове забезпечення; регіональний менеджмент; аграрна сфера; аграрне виробництво; регіональний аграрний ринок; ефективність; територіальний розвиток; фінансова підтримка.

В статье освещены особенности финансового обеспечения эффективности управления в сфере аграрного производства. Обоснована необходимость содействия со стороны государственных и региональных органов власти, прежде всего в направлении финансового регулирования и финансовой поддержки для обеспечения оптимального развития аграрного сектора. Отмечено, что финансовое обеспечение развития аграрной сферы приобретает большое значение из-за ее специфических свойств, где возникает необходимость выявления проблемных вопросов развития и обеспечения управляемости всей системы регулирования от самого низкого и до самого высокого руководства хозяйствующим субъектом и аграрным производством в целом.

Проведен SWOT-анализ, что способствовало систематизации факторов влияния на развитие аграрной сферы, обобщению внешних и внутренних факторов, выявлению угроз и рисков, обоснованию приоритетов перспективного развития и обрисовке подходов к финансовому регулированию исследуемой сферы.

Ключевые слова: финансовое регулирование; финансовое обеспечение; региональный менеджмент; аграрная сфера; аграрное производство; региональный аграрный рынок; эффективность; территориальное развитие; финансовая поддержка.

The article deals with the features of the financial provision of the efficiency of management in the field of agrarian production. The factors influencing the functioning and development of the agrarian sphere of the region have been summarized. The SWOT analysis has been conducted, which facilitated the systematization of factors influencing the development of the agrarian sphere, outlining external and internal factors, identifying threats and risks, substantiating the priorities of the prospective development and outlining approaches to financial regulation of the investigated sphere. It has been noted that the financial provision of the development of the agrarian sector is becoming more and more significant due to its specific features. Therefore, it is necessary to identify the problems of the development and provision of the manageability of the entire management system from the lowest and to the highest management of the economic entity, and agrarian production as a whole. The relevance of the research outlines design of the scenarios for development and formation of the mechanism for regional management concerning support, coordination, and elimination negative externalities in relation to the agrarian sector.

Key words: regional management; agrarian sphere; agrarian production; regional agrarian market; efficiency; territorial development.

Постановка проблеми. Сфера аграрного розвитку є важкою складовою процесу формування продовольчої безпеки країни, забезпечуючи потреби населення у сільськогосподарській продукції, формуючи ринок якісних, безпечних і доступних продовольчих товарів для споживачів. Однак в умовах сучасного господарювання і значної залежності від природно-кліматичних умов, сезонності виробництва, постійних змін і нестабільноті економічного характеру зумовлюється певними проблемними питаннями розвитку.

Для забезпечення оптимального розвитку аграрного сектору важливою є підтримка з боку державних і регіональних органів влади, передусім у напрямі фінансового регулювання та фінансової підтримки. Результативність зазначеної підтримки залежатиме від аналізу факторів впливу на функціонування досліджуваної сфери, врахування яких сприятиме обґрунтуванню і прийняттю виважених управлінські рішень, що дасть можливість забезпечити ефективність господарювання у сфері аграрного виробництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні підходи до формування ефективного управлінського середовища обґрунтовані у працях А. Файоля [11], М. Мескона, М. Альберта, Ф. Хедоури [8]. Наукові основи та прикладні аспекти фінансових відносин, зокрема регуляторного характеру, а також забезпечення ефективного функціонування аграрного сектору, діяльності суб'єктів аграрного господарювання передусім у межах сільських територій висвітлено в публікаціях М. Газуди [2], С. Кваші [4], М. Лендела [6], Ю. Лупенка і В. Месель-Веселяка [10], М. Маліка [7] та ін.

Метою дослідження є виявлення окремих підходів щодо фінансового регулювання сфери аграрного розвитку через призму факторів впливу та характерних особливостей функціонування досліджуваного сектору економіки.

Виклад основного матеріалу. Нині, в умовах ринкового господарювання і при значній нестачі фінансових ресурсів, виникає необхідність регулювання процесів розвитку господарського комплексу країни, передусім з боку держави. Крім цього, важомою складовою є формування і реалізація результативної фінансової політики як на державному, так і регіональному рівнях.

Фінансове регулювання економіки країни в цілому зумовлюється окремими інструментами впливу через бюджетно-податкову, грошово-кредитну, цінову, митну, інвестиційну політику. Для реалізації успішного функціонування підприємств аграрної сфери й ефективної організації їхньої діяльності важомого значення набуває окреслення факторів впливу на забезпечення цієї діяльності та формування управлінських підходів з метою досягнення поставленої мети зростання. При цьому управлінський процес базується на виокремленні функцій менеджменту, класифікацію яких вперше було обґрунтовано французьким вченим Анрі Файолем, який окреслив основні з них, зокрема [1, с. 35]: планування, організацію, розпорядництво, координування і контроль. При централізованій економіці виокремлювали шість функцій управління, зокрема планування, організацію, координування, стимулювання, регулювання та контроль. Чотири функції у сфері управління – планування, організацію, мотивацію і контроль – запропонували розглядати Мескон, Альберт і Хедоурі. Зазначені функції зумовлюються узагальненістю характеру, оскільки безпосередньо впливають на процес управління. Науково обґрунтовано поділ функцій за стадіями процесу управління (менеджменту), де формуються основні (загальні) і конкретні (спеціальні) функції. Керованість усередині виробничої системи і на відповідних управлінських рівнях забезпечується саме основними функціями.

Фінансове забезпечення розвитку аграрної сфери, як було вже зазначено, набуває важомого значення через специфічні властивості досліджуваної сфери. Тут виникає необхідність виявлення проблемних питань розвитку та забезпечення керованості всієї системи регулювання від найнижчого і до найвищого керівництва господарюючим суб'єктом й аграрним виробництвом загалом. Доцільним у процесі управління, є акцентування уваги на забезпечені планиування як окремого виду управлінської діяльності та обліку й аналізу витрат виробництва аграрної продукції. Планування як основна функція управління сприяє пошуку потенційних ресурсів, активізації людського потенціалу, окресленню перспектив розвитку, прийняттю обґрунтованих управлінських рішень, визначає цілі і напрями діяльності господарюючого суб'єкта і сприяє, в кінцевому результаті, окресленню потреби у фінансовій підтримці розвитку аграрного сектору.

Водночас із процесом планування вагомого значення набуває прогнозування, задіяння якого [9, с. 7]: окреслює сфери і можливості поставлених реальних завдань і цілей, виявляє напрям розробки і прийняття управлінських рішень, розглядає оптимальні варіанти активного впливу на об'єктивні чинники перспективного розвитку. При цьому формування прогноз-плану є основною стадією розроблення управлінської програми, де визначаються загальні стратегічні завдання і міститься інформаційний матеріал, потрібний для визначення конкретних завдань.

У складній регіональній системі передумовами розвитку аграрної сфери є врахування ринкових умов господарювання та забезпечення ефективного державного і регіонального регулювання, вагомими елементами якого є ефективність роботи самого ринкового механізму, передусім на основі цінового регулювання, формування конкурентного середовища тощо; ефективність регулювання через призму інституційного й інформаційного забезпечення, фінансової та бюджетної підтримки, підвищення інвестиційно-інноваційної привабливості; забезпечення ефективності розвитку аграрного сектора, де задіяні земельні, природні, погодні, трудові ресурси тощо, у системі регіонального господарювання. У процесі дослідження ми узагальнили фактори впливу на забезпечення функціонування і розвиток аграрної сфери регіону (рис.).

Рис. Фактори впливу на забезпечення ефективності функціонування і розвитку аграрної сфери регіону

Фактори впливу за структурними ознаками пов'язані з необхідністю формування ефективних економічних пропорцій між галузями, ринком ресурсів та збитком продукції аграрного виробництва залежно від потреб регіону, країни та світових ринків. Водночас пріоритетною метою є формування структури, що забезпечить збалансування пропозиції товарів сільськогосподарського виробництва із суспільним сукупним попитом на ці товари.

Важомою складовою у забезпеченні результативності регіонального менеджменту є розроблення регіональними інституціями місії та стратегії територіального розвитку на довгострокову перспективу, в тому числі й функціонування та формування перспектив розвитку аграрної сфери, з окресленням напрямів її зростання.

Враховуючи, що продукція аграрної сфери передусім спрямована на задоволення харчовий потреб людини, можна стверджувати, що досліджуваний сектор є соціально орієнтованим, і тому повинен бути в центрі управління ним. При цьому суспільні потреби необхідно враховувати як першочергові у процесі здійснення регіонального менеджменту, для більш повного їх задоволення за всіма рівнями.

Єдність та комплексність зростання економічної системи регіону, наявність міжгалузевих зв'язків зумовлюють необхідність врахування розвитку інших сфер та галузей, які тим чи іншим чином економічно пов'язані з господарюванням в аграрній сфері й умовно поділяються на ті, що забезпечують функціонування, та ті, що є споживачами виробленої аграрною сферою продукції.

Використання резервів виробництва забезпечує значну економію суспільної праці, підвищення її продуктивності, здешевлення виробництва продукції, збільшення внутрішньовиробничих накопичень. Крім того, мобілізація резервів виробництва найбільш економічне джерело зростання ефективності виробництва [5, с. 540].

З метою оцінювання можливостей задіяння резервів існує окрема методика їх виявлення, вимірювання, аналізу і мобілізації, що зумовлюється окресленням заходів та викоремленням напрямів їх пошуку, вибору методів і способів їх вимірювання, оцінки загального розміру тощо. Врахування зазначених підходів сприятиме підвищенню ефективності реалізації регіонального менеджменту передусім у досліджуваній сфері.

Регіональні особливості функціонування аграрного сектору значною мірою стосуються міжзональних та територіальних диспропорцій у соціально-економічному розвитку сільських територій, що проявляється диференціацією умов для ведення сільського господарства в розрізі гірської, передгірної та низинної природно-економічних зон. Для виявлення найбільш впливових чинників розвитку аграрної сфери, на основі соціально-економічного аналізу, використано метод SWOT-аналізу й визначено сильні й слабкі чинники (сторони) та можливі зовнішні впливи (можливості та загрози) на подальший розвиток досліджуваної сфери (табл.).

Таблиця

SWOT-аналіз регіонального розвитку аграрної сфери (AC)

Сильні сторони	Слабкі сторони
1	2
1. Вигідність розташування регіону. Сусідство з чотирма країнами – членами ЄС на заході та двома регіонами України на сході, транзитний потенціал. Аграрне спрямування прикордонних районів суміжних країн	1. Низький рівень розвитку соціальної та виробничої інфраструктури у сільській місцевості, передусім гірських та передгірних районах
2. Надлишок трудових ресурсів у сільській місцевості	2. Низька родючість ґрунтів їх деградація, малоземелля регіону
3. Сприятлива екологічна ситуація в регіоні, зокрема для ведення органічного сільського господарства та переробної галузі	3. Несприятливі погодно-кліматичні умови для ведення сільського господарства, зокрема рослинництва, в гірських та меншою мірою передгірних районах
4. Багаті культурні та історичні традиції господарювання у сільській місцевості	4. Практична відсутність державної підтримки розвитку аграрної сфери
5. Перспективи інвестиційної привабливості аграрної сфери	5. Низький рівень рентабельності сільськогосподарського виробництва, диспаритет цін
6. Науковий потенціал з підготовки фахівців та наукових досліджень в аграрній сфері. Наявність навчальних закладів різних рівнів акредитації та науково-дослідні установи	6. Відсутність ринку землі сільськогосподарського призначення Стримує формування ринкових відносин та відносин власності в сільському господарстві
7. Розвиток рекреаційно-туристичної сфери, що сприятиме підвищенню попиту на виробництво органічної продукції	7. Старіння сільського населення, міграція молоді в міста та за кордон
8. Забезпеченість водними ресурсами	8. Міжзональні та територіальні диспропорції у межах регіону
Можливості	Загрози
1. Формування інвестиційно-інноваційної моделі розвитку АС	1. Складна політична ситуація в Україні
2. Виробництво екологічно чистої продовольчої продукції	2. Перманентна економічна криза
3. Відновлення традиційних видів сільськогосподарської діяльності	3. Деградація селянства як суспільного класу

Закінчення табл.

1	2
4. Впровадження європейських стандартів якості продукції та ведення сільського господарства	4. Ввезення контрабандної сільськогосподарської продукції дешевої та низької якості
5. Розвиток транскордонного співробітництва у аграрній сфері	5. Подальше зниження інвестиційної привабливості аграрного сектора
6. Формування потужного науково-інноваційного потенціалу аграрної сфери регіону	6. Зростання цін на енергоносії та ресурси
7. Розвиток альтернативної енергетики в сільськогосподарському виробництві	7. Подальша централізація державної влади
8. Розвиток сільського та зеленого туризму	8. Збільшення еміграційних процесів
9. Підвищення конкурентоспроможності та зниження собівартості товарів сільського господарства	9. Відсутність політики протекціонізму вітчизняного сільськогосподарського виробника з метою імпортозаміщення

Проведення SWOT-аналізу дає можливість систематизувати сукупність факторів впливу на розвиток аграрної сфери, визначити зовнішні та внутрішні чинники, виявити загрози та ризики, обґрунтувати пріоритети перспективного розвитку та окреслити підходи до фінансового регулювання досліджуваної сфери. Актуальністю відмічається розроблення сценаріїв розвитку та формування механізму регіонального менеджменту з підтримки, координації та усунення негативних екстерналій, щодо аграрної сфери. Пріоритетними завданнями регіонального менеджменту у сфері аграрного розвитку, як свідчить SWOT-аналіз, є:

- активізація проведення наукових досліджень та підготовки фахівців для забезпечення інноваційного розвитку аграрної сфери;
- сприяння зростанню інвестиційної привабливості аграрної сфери з метою залучення вітчизняного та іноземного капіталу;
- збереження та покращення екологічної ситуації в регіоні, усунення екологічно негативних явищ;
- формування конкурентоспроможного сільськогосподарського виробництва за рахунок реалізації конкурентних переваг регіону;
- узгодження та підтримка розвитку аграрної та рекреаційної сфер як взаємопов'язаних, взаємозалежних та взаємодоповнюючих;
- протидія еміграції населення регіону;
- популяризація аграрної сфери з метою збереження історичних традицій, етнічної самобутності селян;
- сприяння позитивній динаміці демографічного відтворення на сільських територіях.

Сучасні процеси регіонального розвитку, їх складність та непередбачуваність, об'єктивно свідчать про необхідність застосування в управлінській діяльності наукових підходів системно-комплексного аналізу у процесі проведення діагностики соціально-економічного рівня та оцінювання перспектив територіального розвитку. Загалом це сприятиме забезпеченню і підвищенню ефективності регуляторного впливу держави, зокрема й фінансового у сфері аграрного виробництва.

Окремі науковці стверджують (з їх думкою ми погоджуємося), що [3, с. 30–31]: під фінансовим регулюванням аграрного сектору економіки слід розуміти процес цілеспрямованого впливу на потенціал аграрних суб'єктів, що передбачає використання спеціалізованого регулюючого механізму з метою підвищення прибутковості сільськогосподарських підприємств, збільшення доходів державного бюджету та забезпечення конкурентоспроможності аграрної продукції на вітчизняних і зовнішніх ринках. За ринкових умов господарювання відповідальність за фінансові результати діяльності підприємств і організацій несуть їх власники. Але у разі необхідності держава може надавати фінансову допомогу тим суб'єктам, в ефективній роботі яких вона зацікавлена насамперед.

Дослідження підтвердило, що, володіючи інформацією про чинники і фактори впливу на забезпечення ефективного функціонування аграрної сфери, можна окреслити потребу у фінансових ресурсах з метою підвищення результативності зазначеного процесу.

Висновки і пропозиції. Фінансове забезпечення результативності і підвищення ефективності регулювання у сфері аграрного господарювання зумовлюється окресленням факторів впливу і їх урахуванням у процесі формування підходів до управління цією сферою. Оцінювання стану та тенденцій розвитку аграрної сфери на основі SWOT-аналізу дало можливість обґрунтувати сильні та слабкі сторони й визначити можливості та загрози функціонування аграрного сектору Закарпатської області. Врахування результатів SWOT-аналізу сприятиме удосконаленню регуляторних підходів щодо державної фінансової підтримки сфері аграрного розвитку у процесі формування управлінських підходів щодо підвищення ефективності його функціонування. Таким чином, пріоритетність сфері аграрного розвитку зумовлює необхідність особливої підтримки з боку держави, передусім фінансової, для забезпечення ефективності її функціонування.

Список використаних джерел

1. *Андрушків Б. М. Основи менеджменту / Б. М. Андрушків, О. Є. Кузьмін. – Львів : Світ, 1995. – 296 с.*
2. *Газуда М. В. Ефективність використання відновлюваних природних ресурсів у сільському господарстві: теорія, методологія, практика : монографія / М. В. Газуда. – Ужгород : Вид-во ФОП Бреза А. Е., 2014. – 418 с.*
3. *Зеленський А. В. Фінансове регулювання аграрного сектору економіки України [Електронний ресурс] : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Зеленський Андрій Вікторович ; ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». – К., 2016. – 224 с. – Режим доступу : https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.04/2016/Zelenskiy_dis_26_05_16.pdf.*
4. *Кваша С. М. Заходи єдиної аграрної політики на сільськогосподарських ринках країн ЄС / С. М. Кваша // Економіка АПК. – 2008. – № 11. – С. 144–147.*
5. *Купалова Г. І. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. / Г. І. Купалова. – К. : Знання, 2008. – 639 с.*
6. *Лендел М. А. Аграрні відносини на Закарпатті: уроки минулого і сучасність / М. А. Лендел. – Ужгород : Патент, 1999. – 275 с.*
7. *Малік М. Й. Мотивація виробничої діяльності в аграрній сфері економіки: методологія і організація / М. Й. Малік. – К.: Інститут аграрної економіки УААН, 1996. – 177 с.*
8. *Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури ; пер. с англ. – М. : Дело, 1992. – 702 с.*
9. *Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком : [навч. посіб.] / Д. М. Стеченко. – К. : Вища УК., 2000. – 223 с.*
10. *Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року / за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка. – К. : ННЦ „ІАЕ”, 2012. – 182 с.*
11. *Файоль А. Общее и промышленное управление / А. Файоль. – М. : Экономика, 1992. – 128 с.*

References

1. Andrushkiv, B.M., Kuzmin O.Ye. (1995). *Osnovy menedzhmentu [Fundamentals of Management]*. Lviv: Svit (in Ukrainian).
2. Hazuda, M.V. (2014). *Efektyvnist vykorystannia vidnovliuvanykh pryrodnykh resursiv u silskomu hospodarstvi: teoriia, metodolohiia, praktyka [Efficiency of the use of renewable natural resources in agriculture: theory, methodology, practice]*. Uzhhorod: Vyd-vo FOP Breza A.E. (in Ukrainian).
3. Zelenskyi, A.V. (2016). *Finansove rehuliuvannia ahrarnoho sektoru ekonomiky Ukrayiny [Financial regulation of the agrarian sector of Ukraine's economy]*. Candidate's thesis. Kyiv: DVNZ «Kyivskyi natsionalnyi ekonomicznyi universytet imeni Vadyma Hetmana» (in Ukrainian). Retrieved from https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.04/2016/Zelenskiy_dis_26_05_16.pdf.

4. Kvasha, S.M. (2008). Zakhody yedynoi ahrarnoi polityky na silskohospodarskykh rynkakh krain YeS [Measures of a united agrarian policy in agricultural markets of EU countries]. *Ekonomika APK – Economy of agroindustrial complex*, no. 11, pp. 144–147 (in Ukrainian).
5. Kupalova, H.I. (2008). *Teoriia ekonomicznoho analizu* [The theory of economic analysis]. Kyiv: Znannia (in Ukrainian).
6. Lendiel, M.A. (1999). *Aghrarni vidnosyny na Zakarpatti: uroky mynuloho i suchasnist* [Agrarian relations in Transcarpathia: lessons of the past and present]. Uzhgorod: Patent (in Ukrainian).
7. Malik, M.I. (1996). *Motyvatsiia vyrobnychoi diialnosti v aghrarnii sfere ekonomiky: metodolohiia i orhanizatsiia* [Motivation of production activity in the agrarian sector of the economy: methodology and organization]. Kyiv: Instytut aghrarnoi ekonomiky UAAN (in Ukrainian).
8. Meskon, M.Kh., Albert, M., Khedouri, F. (1992). *Osnovy menedzhmenta* [Fundamentals of Management]. Moscow: Delo (in Russian).
9. Stechenko, D.M. (2000). *Upravlinnia rehionalnym rozvytkom* [Regional development management]. Kyiv: Vyshha UK. (in Ukrainian).
10. Lupenko, Yu.O., Mesel-Veseliaka, V.Ya. (2012). *Stratehichni napriamy rozvytku silskoho hospodarstva Ukrayiny na period do 2020 roku* [Strategic directions of development of agriculture of Ukraine for the period till 2020]. Kyiv: NNC „IAE” (in Ukrainian).
11. Faiol, A. (1992). *Obshchee i promyshlennoe upravlenie* [General and industrial management]. Moscow: Ekonomika (in Russian).

Мошак Ольга Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (пл. Народна, 3, м. Ужгород, 88000, Україна).

Мошак Ольга Вікторівна – кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия, ДВНЗ «Ужгородский национальный университет» (пл. Народная, 3, г. Ужгород, 88000, Украина).

Moshak Olha – PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Enterprise Economics, State Higher Educational Establishment “Uzhhorod National University” (3 Narodna Square, 88000 Uzhhorod, Ukraine).

Лиходій Ольга Вікторівна – магістр, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (пл. Народна, 3, м. Ужгород, 88000, Україна).

Лиходій Ольга Вікторівна – магистр, ДВНЗ «Ужгородский национальный университет» (пл. Народная, 3, г. Ужгород, 88000, Украина).

Lykhodij Olha – Master, State Higher Educational Establishment “Uzhhorod National University” (3 Narodna Square, 88000 Uzhhorod, Ukraine).

Олашин Регіна Атільївна – магістр, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (пл. Народна, 3, м. Ужгород, 88000, Україна).

Олашин Регіна Атільївна – магистр, ДВНЗ «Ужгородский национальный университет» (пл. Народная, 3, г. Ужгород, 88000, Украина).

Olashyn Regina – Master, State Higher Educational Establishment “Uzhhorod National University” (3 Narodna Square, 88000 Uzhhorod, Ukraine).

E-mail: lesyagazuda@gmail.com